

SAK 5/2008 REGULERING AV JAKT PÅ SEL LANGS NORSKEKYSTEN I 2009

1 OPPSUMMERING AV JAKTEN I 2008

Regulering av jakt på sel langs Norskekysten i 2008 ble behandlet i Sjøpattedyrrådets møte 28. november 2007. Havforskningsinstituttets (HI) kvoteforslag for steinkobbe og havert ble lagt til grunn for drøftelsene. Sjøpattedyrrådet tok HI's tilrådning om kvoter for 2008 til etterretning, men gjentok henvisningen til Stortingets behandling av St.meld. nr 27 Norsk Sjøpattedyrpolitikk (2003 – 2004), hvor det legges til grunn at bestandene av sel langs Norskekysten skal reduseres for å begrense de problemene disse medfører.

1.1 Havert

Kvoteutnyttelsen av havert for 2007 viste etter Sjøpattedyrrådets oppfatning et fortsatt behov for å stimulere til økt jakt. Betydningen av å opprettholde kvotetilbudet ble således understreket. Sjøpattedyrrådet la til grunn at det i 2009 vil foreligge en forvaltningsplan for havert og steinkobbe. Etter en avveining av ulike hensyn anbefalte rådet at kvotene av havert for 2008 ble fastsatt til 15 % av justert bestandsanslag for 2007.

Fiskeridirektoratet fastsatte kvoten i samsvar med Sjøpattedyrrådets tilrådning.

Tabell over kvoter, tillatelser og avskyting fordelt på regioner finnes i tabellene under pkt 1.6. *Oversikt over tillatelser, kvoter og resultater fra jakten.*

1.2 Steinkobbe

Havforskningsinstituttet anbefalte at fangstkvotene for steinkobbe ble fastsatt til 5 % av bestandsanslaget. Forslaget var basert på endelige resultater fra tellinger i 2003 – 2006.

Sjøpattedyrrådet viste til at totalkvoten for steinkobbe ble overskredet i 2007. Rådet ba under henvisning til dette om at Fiskeridirektoratet iverksatte bedre rutiner for rapportering av skutt sel.

Rådet gjentok henvisningene til forestående forvaltningsplan for havert og steinkobbe, og gikk inn for en videreføring av prinsippene for kvotefastsettelse fra tidligere år. Det ble således foreslått at kvoten for steinkobbe ble satt til 13 % av bestandsestimatene basert på endelige resultater fra tellinger i 2003 – 2006.

Sjøpattedyrrådet sluttet seg til Havforskningsinstituttets tilrådning om å videreføre forbudet mot jakt i Akershus og Buskerud, samt begrensinger på jakt av steinkobbe i Lysefjorden og i indre Sognefjord med sidefjorder.

Fiskeridirektoratet fastsatte reguleringstiltak i samsvar med Sjøpattedyrrådets tilrådninger.

Tabell over deltakelse og avskyting fordelt på regioner finnes i tabellene under pkt 1.6 *Oversikt over tillatelser, kvoter og resultater fra jakten.*

Som det fremgår av tabellen nedenfor, er kvoten av steinkobbe overskredet med totalt 40 dyr. I samsvar med fjorårets tilrådning fra Sjøpattedyrrådet og Fiskeridirektoratets instruks til regionene, har Fiskeridirektoratets regionkontor i 2008 særlig innskjerpet plikten til fortløpende fangstrapportering. Jegerne er videre oppfordret til å rapportere via sms/telefon, dersom det er praktisk vanskelig å sende skjema umiddelbart. Det opplyses imidlertid at flere av de mest aktuelle jaktområdene er uten tilstrekkelig telefonforbindelse, hvilket kan vanskeliggjøre fortløpende rapportering. Fiskeridirektoratets regionkontor har videre presisert at for sen rapportering kan medføre at det ikke utbetales kompensasjon. Tilsvarende gjelder tillatelse til å delta i jakt påfølgende år.

1.3 Grønlandssel

På grunn av den store bestanden av grønlandssel i Østisen og det årvisse innsiget av slik sel på norskekysten, ble adgangen til jakt på grønlandssel i videreført i 2008. Dette gjaldt for jegere som hadde tillatelser til å delta i jakt på kystsel.

1.4 Ringsel

Det ble på tilsvarende vilkår åpnet for fri jakt på ringsel i Nordland, Troms og Finnmark fylker også i 2008.

1.5 Utenlandske jegere

Tillatelse til å delta i jakt på sel langs Norskekysten kan fom 14. januar 2005 også gis til den som ikke er norsk statsborger eller likestilt med denne. Interessen for å delta i jakt på kystsel fra utenlandske jegere som ikke er bosatt i Norge synes liten. Fra jaktseasonen 2008 rapporteres det også om begrenset interesse fra utenlandske jegere, og deltakelsen anslås til 10 – 15 personer.

1.6 Oversikt over tillatelser, kvoter og resultater fra jakten

Kvotene og resultatene fra årets jakt fremgår av tabellene nedenfor. Tabellene viser deltakelse og avskyting fordelt på de forskjellige regionene.

Tabell 1: Antall tildelte jakttillatelser

	2005	2006	2007	2008
Region	Antall tillatelser	Antall tillatelser	Antall tillatelser	Antall tillatelser
Skagerrakkysten	234	219	249	231
Rogaland				
Hordaland	270	198	223	193
Sogn og Fjordane				
Møre og Romsdal	202	202	238	191
Sør og Nord-Trøndelag	323	350	375	293
Nordland	400	354		304
Troms	153		130	121
Finnmark	134	79	83	75

Tabell 2: Felling av havert

Delområde	2005			2006			2007			2008											
	Kvote	Antall dyr felt	Region	Kvote	Antall dyr felt	Region	Kvote	Antall dyr felt	Region	Kvote	Antall dyr felt	Region									
Lista til Stad	90	51	Skagerrak-	60	60	Skagerrak-	60	35	Skagerrak-	60	47	Skagerrak-									
			kysten			kysten			kysten												
			Rogaland			Rogaland			Rogaland												
			Hordaland			Hordaland			Hordaland												
			Sogn- og Fjordane			Sogn- og Fjordane			Sogn- og Fjordane												
Stad til Lofoten	905	10	Møre- og Romsdal	905	905	Møre- og Romsdal	8	755	Møre- og Romsdal	6	6	Møre- og Romsdal									
			Sør-Trøndelag			Sør-Trøndelag			Sør-Trøndelag												
			Nord-Trøndelag			Nord-Trøndelag			Nord-Trøndelag												
			Nordland			Nordland			Nordland												
			Troms			Troms			Troms												
			Vesterålen til Varanger			221			127			Finmark	221	221	Finmark	174	203	Finmark	225	37	Troms
												Finmark			Finmark			Finmark			
			Totalt			1216			379				1186	272		1186	456		1040	458	

Tabell 3: Felling av steinkobbe

Region	2005		2006		2007		2008	
	Kvote	Antall dyr felt	Kvote	Antall dyr felt	Kvote	Antall dyr felt	Kvote	Antall dyr felt
Østfold	21	19	30	7	30	28	30	18
Vestfold	3	3	0	0	0	0	0	0
Rogaland	36	36	44	44	47	47	47	46
Hordaland	0	0	0	0	0	0	0	0
Sogn og Fjordane	94	93	42	40	42	41	42	42
Møre og Romsdal	139	42	57	37	62	67	62	62
Sør-Trøndelag	171	101	170	86	199	178	199	185
Nord-Trøndelag	10	13	17	18	18	18	18	19
Nordland	295	109	260	197	321	386	321	383
Troms	87	87	90	69	95	95	95	95
Finnmark	133	111	40	40	46	45	46	50
Totalt	989	614	750	538	860	905	860	900

Tabell 4: Felling av ringsel

Region		2005		2006		2007		2008	
		Kvote	Antall dyr felt	Kvote	Antall dyr felt	Kvote	Antall dyr felt	Kvote	Antall dyr felt
Nordland	Fri jakt	4		Fri jakt	0	Fri jakt	0	Fri jakt	1
Troms	Fri jakt	1		Fri jakt	0	Fri jakt	0	Fri jakt	0
Finnmark	Fri jakt	-		Fri jakt	0	Fri jakt	2	Fri jakt	1
Totalt		5		0		2		2	

Tabell 5: Felling av grønlandssel

Region	Kvote	Antall dyr felt	Kvote	Antall dyr felt	Kvote	Antall dyr felt	Kvote	Antall dyr felt
Nordland	Fri jakt	0	Fri jakt	-	Fri jakt	0	Fri jakt	0
Troms	Fri jakt	0	Fri jakt	-	Fri jakt	0	Fri jakt	0
Finnmark	Fri jakt	8	Fri jakt	4	Fri jakt	0	Fri jakt	0
Totalt		8		4		0		0

1.7 Kompensasjonsordningen

Som et tiltak for å stimulere til økt jakt gikk Sjøpattedyrrådets i sin tilrådning inn for at ordningen med kompensasjon for innsending av kjever/prøver ble videreført. Rådet registrerte likevel med bekymring at for sen rapportering av fangsten medførte overskridelse av totalkvoten i 2007, og ba om at Fiskeridirektoratet overfor jegerne innskjerpet plikten til forskriftsmessig rapportering. Kompensasjonsordningen omfatter havert langs hele kysten og for steinkobbe i området fra og med Møre og Romsdal til og med Finnmark.

I samsvar med Sjøpattedyrrådets tilråding har satsene for kompensasjon for innsending av kjever/prøver av havert og steinkobbe i 2008 vært henholdsvis kr 700,- og kr 400,-.

2 FORVALTNING AV SEL LANGS NORSKEKYSTEN I 2009

Havforskningsinstituttet har i vedlagte uttalelse gitt kvoteanbefalinger for havert og steinkobbe i 2009.

HI viser til at både havert og steinkobbe i tillegg til jakt er utsatt for dødelighet som følge av annen menneskelig aktivitet. Merkeforsøk tyder således på at mellom 5 og 7 % av unger av begge arter som er merket, dør i fiskeredskap. Dette gjelder særlig i løpet av første leveår. Havforskningsinstituttet har iverksatt et prosjekt som har som formål å estimere bifangst av sjøpattedyr. Foreløpige resultater av dette prosjektet antyder en årlig bifangst på 100 – 200 havert og rundt 400 steinkobber i norske farvann.

I tillegg påpeker HI sannsynligheten for at ikke all skutt sel blir rapportert. Dette gjelder primært sel skutt i områder hvor det utbetales kompensasjon, (dvs langs hele kysten mht havert og fom Møre og Romsdal fylke tom Finnmark fylke for steinkobbe), men hvor selen synker etter at den er skutt

Som vist til tidligere år indikerer foreløpige undersøkelser at det finnes flere små lokale selbestander langs norskekysten. HI vil gjenta henvisningen til at vedvarende stimulering til økt jakt kan innebære fare for utrydding av lokale, genetisk isolerte steinkobbebestander. Fordi jaktkvotene tildeles fylkesvis, kan jakten således medføre at genetisk isolerte bestander står i fare for å bli utryddet dersom hele fylkeskvoten tas i ett underområde.

2.1 Havert

Havforskningsinstituttet uttaler:

”HI startet i november 2006 med nye datainnsamlinger for å estimere ungeproduksjonen og bestandsstørrelse til havert langs norskekysten. Det ble gjennomført tellinger, stadiestemmelser og merking av havertunger langs kysten av Troms og Finnmark i november-desember 2006. Det ble registrert en økning i ungeproduksjonen av havert fra 41 unger i 2003 til 76 unger i 2006 i Troms og fra 169 (kombinerte resultater i 2001 og 2003) til 207 unger i Finnmark i 2006. Dette gir en havertbestand på ca.1230 (1130-1330) ett år og eldre dyr (1+) for området Troms og Finnmark i 2006, mot ca. 915 (840-990) ett år og eldre havert i 2001-2003.

I september-oktober 2007 ble det gjennomført tilsvarende undersøkelser i området fra Froan i Sør-Trøndelag til Lofoten i Nordland. I Lofoten ble undersøkelsene hemmet av vanskelige værforhold. Lofoten-området dekkes derfor på nytt i september-oktober 2008. Området Rogaland-Stad skal dekkes i november-desember 2008. Det foreligger derfor ikke noe nytt bestandsestimert for områdene Lofoten-Stad og Stad-Lista før resultatene fra disse undersøkelsene er ferdigstilt.

Siden det ikke foreligger nye bestandsanslag for havert er kvoteanbefalingene de samme som i fjor. (se tabell 6)

Tabell 6: HI's kvoteanbefaling for havert i 2009. Foreslått kvote er basert på ca. 5% av gjennomsnittlig bestandsanslag (litt høyere i Troms og Finnmark). Bestandsanslaget inkluderer ungeproduksjonen.

Region		Bestandsanslag 2005	Bestandsanslag 2006	Bestandsanslag 2007	Bestandsanslag 2008	Kvoteforslag HI
Lista	til	200-250	170-200	170 -200	170 -200	60*
Stad	til	5060-6070	4700 - 5370	4700 -5370	4700 -5370	250
Lofoten						
Vesterålen	til	1110-1320	910 - 1040	1400-1600	1400-1600	100
Varanger						

* I området Lista til Stad anbefales en kvote på 60 havert, basert på at havert fra britiske kolonier tidvis har tilhold i dette området.

Havforskningsinstituttet viser til St.meld. nr. 27 Norsk Sjøpattedyrpolitikk (2003 – 2004) (Sjøpattedyrmeldingen) hvor det slås fast, at forvaltningen av sel i Norge skal sikre levedyktige bestander. Begrepet bestand defineres i ressursbiologien vanligvis som en gruppe av reproduktivt isolerte dyr. Foreløpige resultater fra genetiske undersøkelser av havert i de tre nåværende forvaltningsområder viser en sterk genetisk differensiering mellom alle tre områdene. Resultatene av de genetiske undersøkelsene gir også sterke indikasjoner på at det vil være mulig å kunne fastslå bestandsidentiteten til dyr som fanges langs norskekysten med en rimelig grad av sikkerhet. Dette vil for eksempel kunne belyse effekten av jaktuttaket på forskjellige bestander, samt tillate innsamling av bestandsspesifikke biologiske parametere på vekst og reproduksjon, som vil være nyttige i bestandsmodelleringer.

Fiskeridirektoratets vurdering

Fiskeridirektoratet viser til Stortingets behandling av St.meld nr 27 Norsk Sjøpattedyrpolitikk (2003 – 2004), hvor det klart uttales at bestandene av sel langs norskekysten skal reduseres for å begrense de problemene selen medfører. Dette må imidlertid sammenholdes med føringene om at bestandstilveksten av sel i disse områdene skal reduseres, samtidig som målet om å bevare livskraftige bestander basert på vitenskapelige tilrådninger ivaretas.

Som vist til under *pkt 1.1 Havert* sluttet Fiskeridirektoratet seg for 2008 til Sjøpattedyrrådets tilrådning om å videreføre kvotene fra 2007. Hensynet til å opprettholde et kvotetilbud for å stimulere til økt jakt var tungtveiende i så henseende. Imidlertid uttalte Sjøpattedyrrådet at det vil foreta en ny selvstendig vurdering av kvotetilrådning for 2008.

I tråd med Sjøpattedyrmeldingen tas det sikte på at følgende tiltak skal iverksettes

- regulere bestandstilveksten av sel langs Norskekysten for å avhjelpe skader denne påfører fiskerinæringen m.v., samtidig som livskraftige bestander basert på vitenskapelig rådgivning, bevares
- utrede metodiske forbedringer for overvåking av sel langs Norskekysten

Fiskeridirektoratet legger til grunn at det som tidligere år bør foretas en avveining av de ulike ovennevnte hensyn når det gjelder kvotefastsettelse for havert for 2009. Behovet for å stimulere til økt jakt synes også fortsatt å være til tilstede, jf tabellene under pkt 1.6 om kvoteutnyttelse.

Fiskeridirektoratet har utarbeidet ulike alternative forslag til kvotefastsettelse for 2009, jf tabell 7.

Tabell 7: Kvoteanbefaling for havert i 2009. Bestandsanslaget inkluderer ungeproduksjonen.

Region	Kvote-forslag HI	Kvote-forslag 10%	Kvote-forslag 15%	Kvote-forslag 25%
Lista til Stad	60*	60*	60*	60*
Stad til Lofoten	250	504	755	1259
Vesterålen - Varanger	100	150	225	375

* I området Lista til Stad anbefales en kvote på 60 havert, basert på at havert fra britiske kolonier tidvis har tilhold i dette området.

Fiskeridirektoratet ber om Sjøpattedyrrådets tilrådning om kvotenivå for havert i 2009.

2.2 Steinkobbe

Det foreligger ingen nye fylkesdekkende bestandsestimat for steinkobbe i 2008 og grunnlaget for kvoteforslaget for 2009 er resultater fra tellinger i 2003 – 2006, se vedlagte (./.) uttalelse fra Havforskningsinstituttet. HI anbefaler at fangstkvotene for steinkobbe beregnes som foreslått tidligere år, det vil si til 5 % av bestandsanslaget.

Basert på det lave antallet registrerte steinkobber anbefaler HI ingen jakt på steinkobber i området Vestfold, Telemark, Aust-Agder og Vest-Agder.

I likhet med tidligere år foreslår Havforskningsinstituttet at de særlige begrensninger på jakt av steinkobbe i Lysefjorden og i indre Sognefjord med sidefjorder opprettholdes også i 2009.

Det anses som sannsynlig at det kan være flere egne bestander av steinkobbe i Norge. Inntil genetiske undersøkelser foreligger, foreslår HI at det utvises forsiktighet med hensyn til å flytte jaktkvoter mellom de ulike forvaltningsområdene.

HI uttaler videre at forløpige tellinger i Porsanger i august 2008 tyder på at bestanden allerede er sterkt redusert, og at den politiske målsettingen i St.meld. nr 27 (2003-2004) derfor må regnes som nådd i dette området. I løpet av neste fireårsperiode skal det foretas en kartlegging av steinkobbens økologiske rolle i Porsangerfjorden, særlig i forhold til

kysttorsk. Havforskningsinstituttet ber derfor om at det av hensyn til gjennomføringen av nevnte kartlegging, ikke tillates ordinær jakt i dette området i perioden 2009 – 2011.

Fiskeridirektoratets vurdering

Når det gjelder kvotenivået vil Fiskeridirektoratet vise til de generelle anførselene ovenfor under pkt 2.1 *Havert*, jf Stortingets behandling av Sjøpattedyrmeldingen. Fiskeridirektoratet legger likevel til grunn at det bør tas hensyn til at totalkvoten av steinkobbe de to siste årene er overskredet. Etter en totalvurdering vil Fiskeridirektoratet således fremme følgende kvoteforslag for 2009:

Tabell 8: Kvoteforslag steinkobbe 2008

Fylke	Bestandsanslag 2003-2006	HI's kvoteanbefaling 5%	Fiskeridirektoratets forslag 10%
Østfold	229	10	23
Vestfold	7	0	0
Telemark	45	0	0
Aust-Agder	10	0	0
Vest-Agder	0	0	0
Rogaland	360	20	36
Sogn og Fjordane	325	20	33
Møre og Romsdal	477	25	48
Sør-Trøndelag	1527	80	153
Nord-Trøndelag	138	10	14
Nordland	2466	125	247
Troms	727	40	73
Finnmark	357	20	36
Totalt	6668	350	663

Fiskeridirektoratet vil tilrå at kvotene av steinkobbe i 2009 fastsettes til 10 % av bestandsestimatene som er basert på resultater fra tellinger i 2003 – 2006.

Forbudet mot jakt av steinkobbe i Lysefjorden og i indre Sognefjord med sidefjorder videreføres i 2009.

Fiskeridirektoratet vil under henvisning til arbeidet med å kartlegge steinkobbens økologiske rolle i Porsangerfjorden i perioden 2009 -2011 tilrå at det ikke tillates ordinær jakt i området i dette tidsrommet.

2.3 Ringsel

Fiskeridirektoratet foreslår at det ikke fastsettes noen kvote for ringsel i 2009, men at det for jegere som har tillatelse til å delta i jakt på sel langs Norskekysten åpnes for fri jakt på ringsel langs norske kysten.

2.4 Grønlandssel

Fiskeridirektoratet foreslår at det i 2009 tillates fri jakt på grønlandssel for jegere som har tillatelse til å delta i jakt på sel langs Norskekysten .

3 JAKTPERIODE

På møte i Sjøpattedyrrådet 22. oktober 2003 var det enighet om å oppheve sommerfredningstiden for ringsel og grønlandssel. Dette innebærer at følgende jaktidsrammer har vært gjeldende fra 2004:

- For arten havert i jaktområdene sør for Stad: 1. februar –30. september.
- For arten steinkobbe langs hele kysten: 2. januar – 30. april og 1. august –30. september.
- For arten havert i jaktområdene nord for Stad og artene ringsel og grønlandssel langs hele kysten: 2. januar – 15. september.

Fiskeridirektoratet foreslår at gjeldende jaktidsrammer videreføres i 2009.

4 GJENNOMFØRING AV JAKTEN.

Fiskeridirektoratet foreslår at jakten i 2009 gjennomføres på tilsvarende måte som inneværende år, jfr. forskrift av 6. mai 1996 om forvaltning av sel på norskekysten.

Dette innebærer at det skal sendes søknad til regionkontorene etter hvert som jegerne ønsker å starte jakt.

Fiskeridirektoratet foreslår at det også i 2009 blir et vilkår for deltakelse i jakt på sel langs Norskekysten at søker har avlagt skyteprøve for storviltjegere.

5. KOMPENSASJONSORDNING

Som vist til ovenfor har Sjøpattedyrrådet i en årrekke anbefalt at kompensasjonsordningen for innsending av kjever /prøver av havert og steinkobbe blir opprettholdt.

Ordningen har som kjent de siste årene vært gjeldende for havert langs hele kysten, og for steinkobbe i området fra Møre og Romsdal til og med Finnmark.

Kompensasjonen ble for 2008 redusert for steinkobbe. Som det fremgår av tabell 2 er totalkvotene av steinkobbe overskredet både i 2007 og i 2008. Behovet for å stimulere til økt jakt deltakelse for så vidt gjelder steinkobbe synes således ikke lenger å være like stort som tidligere. Fiskeridirektoratet vil således tilrå at kompensasjonen for steinkobbe reduseres ytterligere. Kompensasjonsordningen er betinget av at tilgjengelige midler stilles til disposisjon.

Fiskeridirektoratet vil tilrå at kompensasjonen for innsending av prøver/kjever for steinkobbe reduseres til kr 250,- i 2009.

Fiskeridirektoratet vil tilrå at kompensasjonen for innsending av prøver/kjever for havert på kr 700,- videreføres i 2009.